

Råmælksoptagelse hos pattegrise født i store kuld

Fagdyrlæge opgave 2009

Dorte Risum

Råmælksoptagelse hos pattegrise født i store kuld

- **Indledning**
- Baggrund
- Første undersøgelse - speciale 2003
- Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009
- Sammenfatning af resultater

Indledning

- Grisen fødes uden antistoffer
- Stigende kuldstørrelse
- Får alle grise nok råmælk??

Indledning

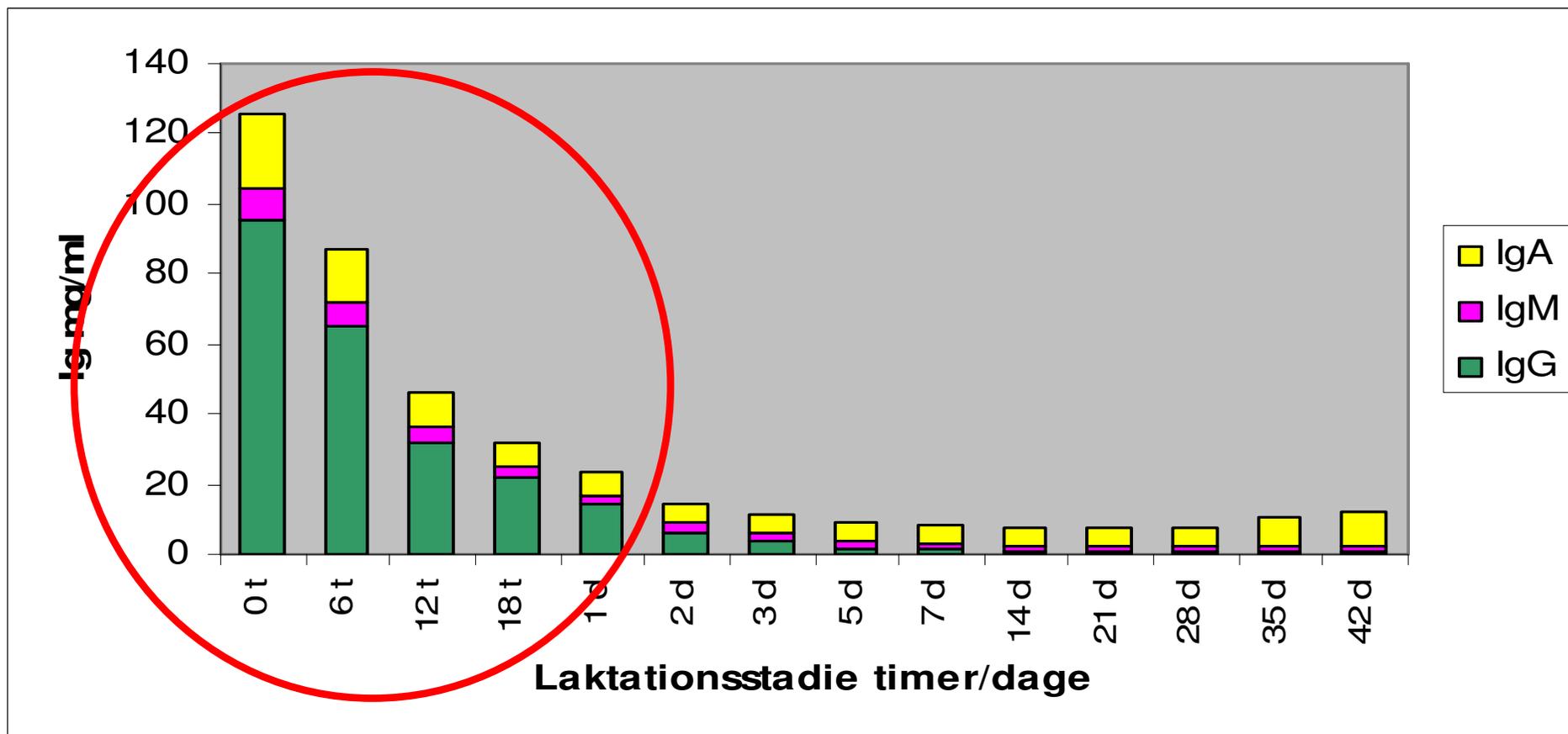
- To undersøgelser
- Første undersøgelse - speciale 2003
  - Alle grise, uanset kuldstørrelse
  - Blodprøver 12 timer efter fødsel, hvor maks. serum konc. af Immunoglobulin (Ig) blev nået
  - Fødselsvægt, fødselsrækkefølge, overlevelse
- Anden undersøgelse - fagdyrlæge 2009
  - Store kuld (=> 17 levendefødte)
  - Blodprøver på forskellige tidspunkter, 6-12 timer efter fødsel
  - Fødselsvægt, fødselsrækkefølge, overlevelse

Råmælksoptagelse hos pattegrise født i store kuld

- Indledning
- **Baggrund**
- Første undersøgelse - speciale 2003
- Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009
- Sammenfatning af resultater

Baggrund

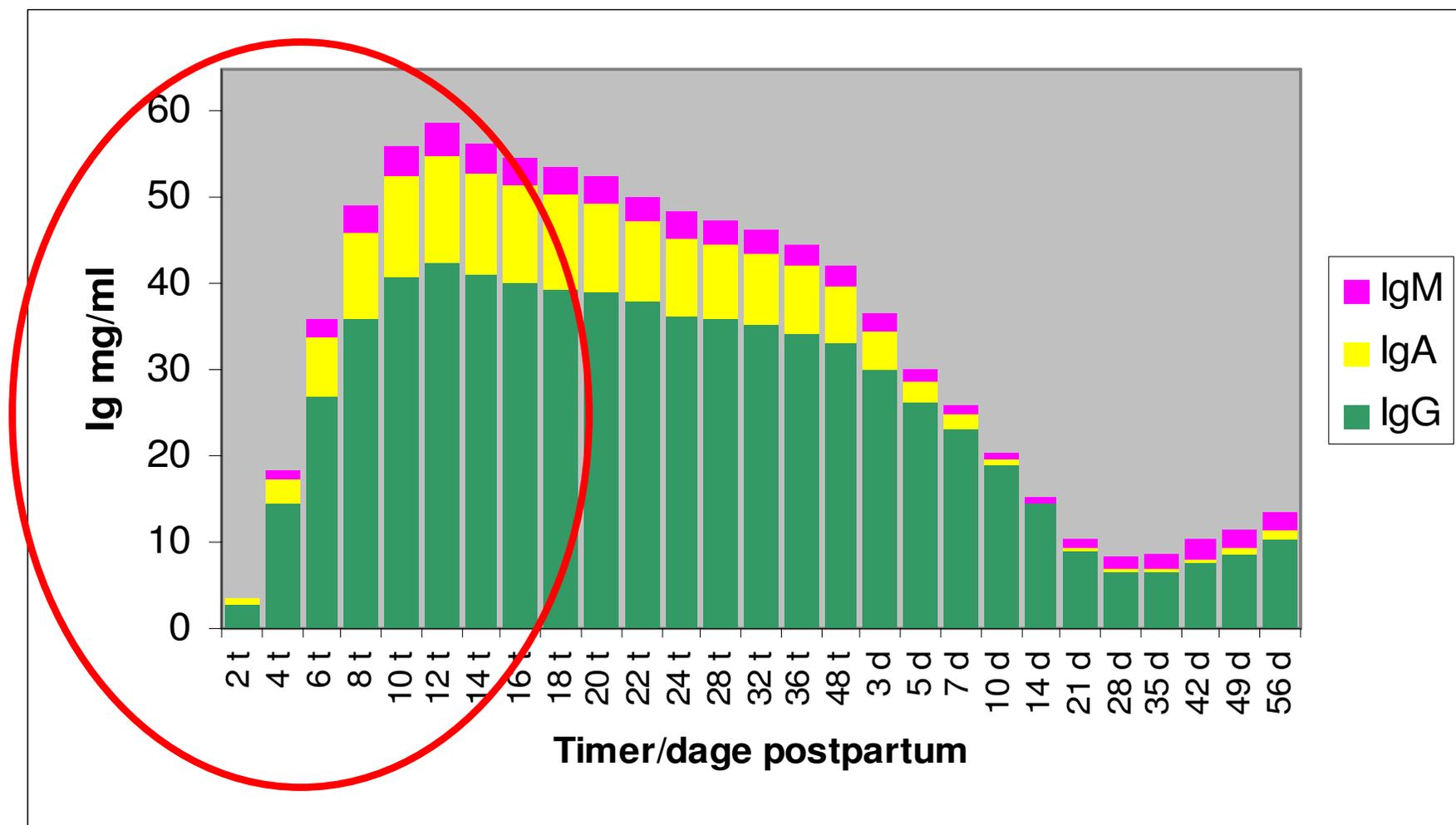
- Antistoffer i råmælken falder drastisk i første halve til hele døgn efter faring (Mod. efter Klobasa et. al)

Baggrund

- Antistoffer i serum på grisen efter fødsel

(Mod. efter Klobasa et. al)

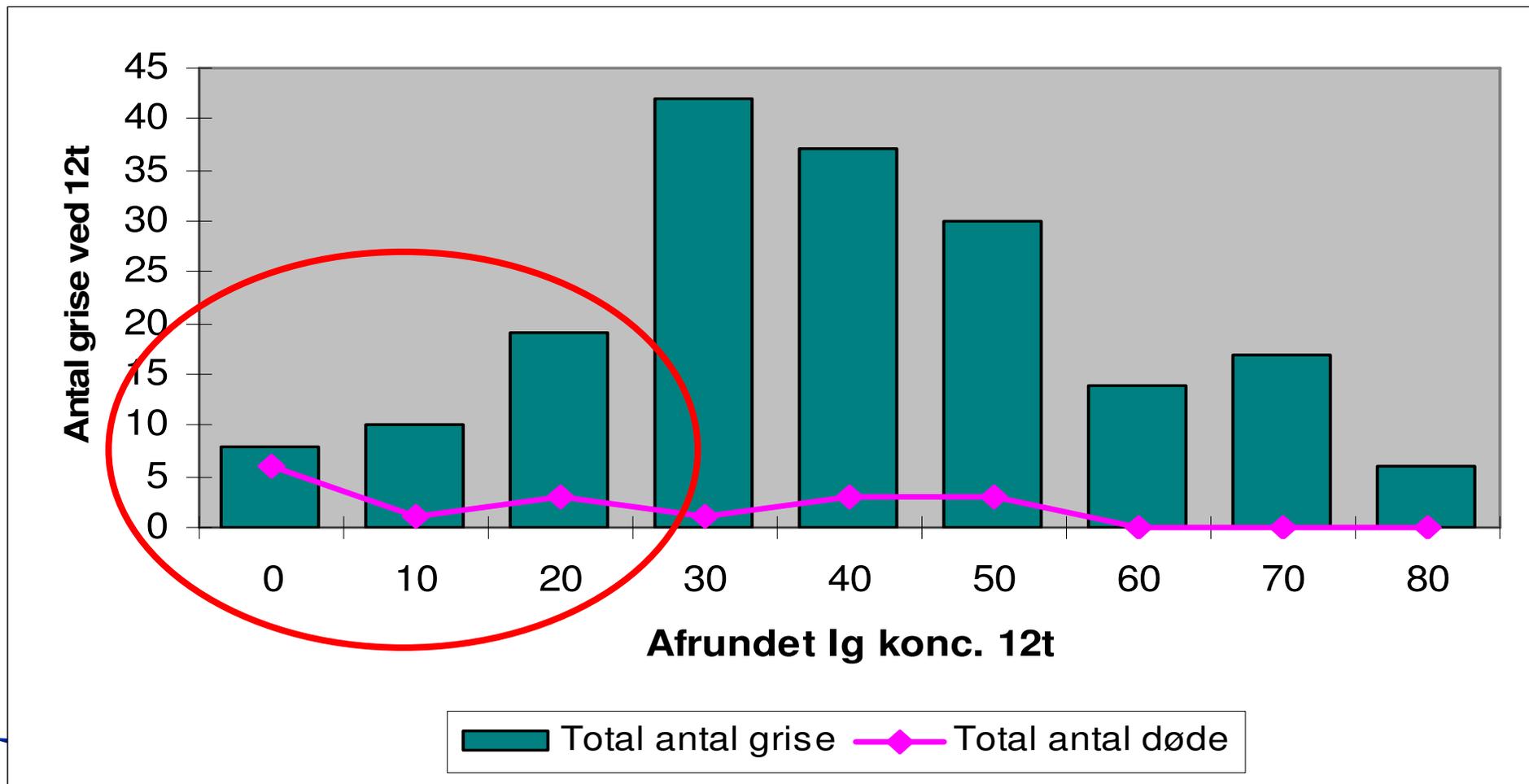

Råmælksoptagelse hos pattegrise født i store kuld

- Indledning
- Baggrund
- Første undersøgelse - speciale 2003
- Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009
- Sammenfatning af resultater

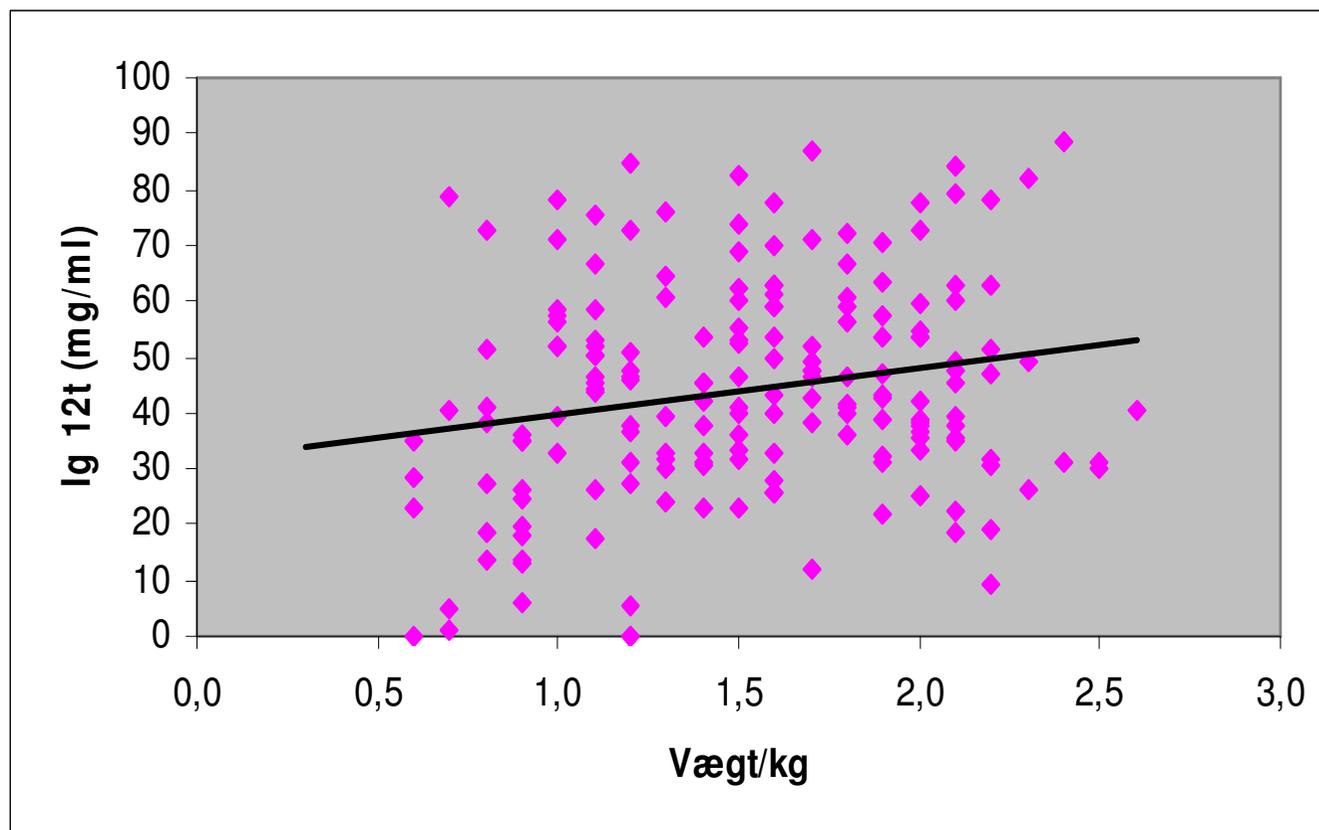
Første undersøgelse - speciale 2003

- Overlevelse i forhold til indhold af antistoffer i serum

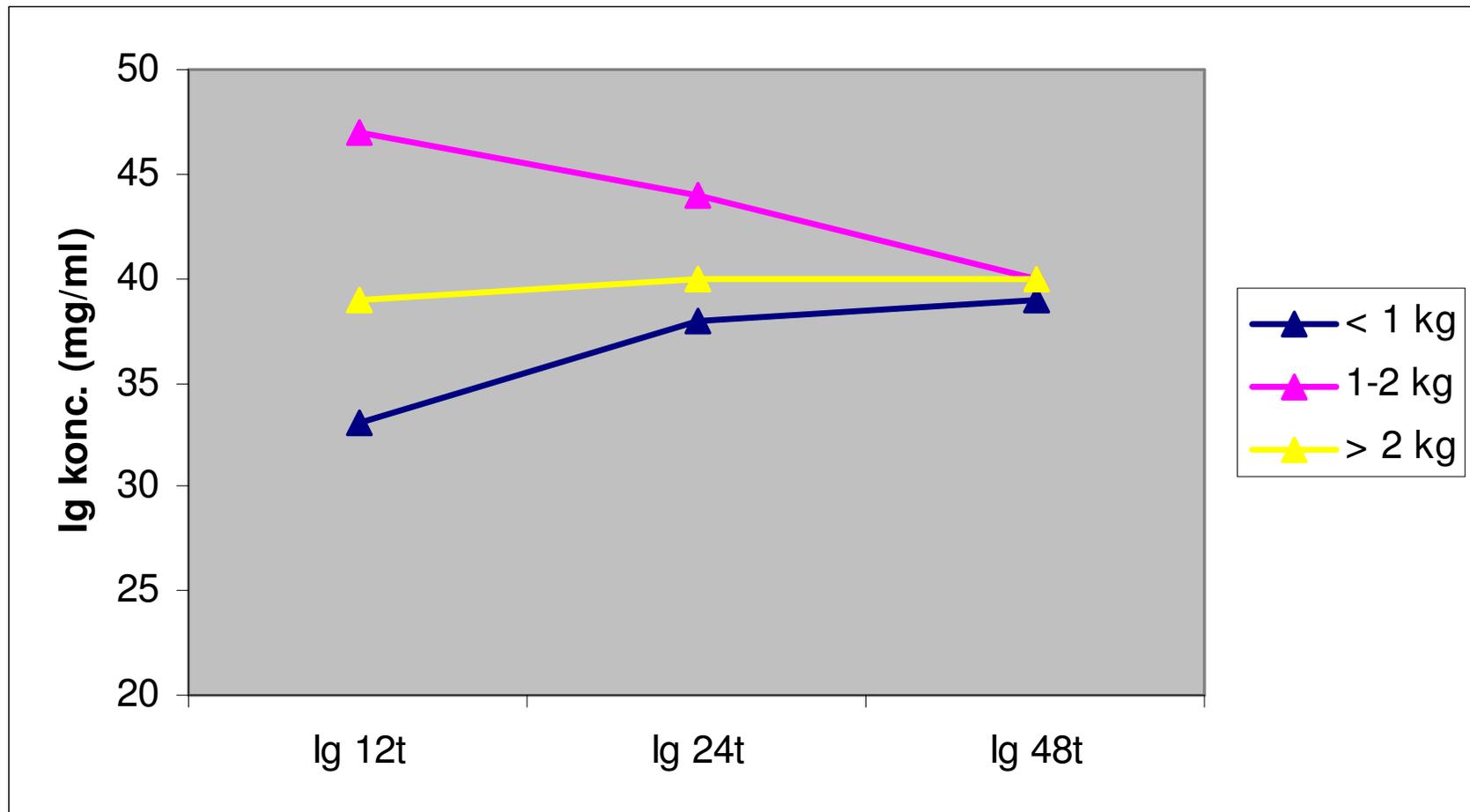
Første undersøgelse - speciale 2003

- Fødselsvægts betydning for optagelse af råmælk (Risum, 2003)

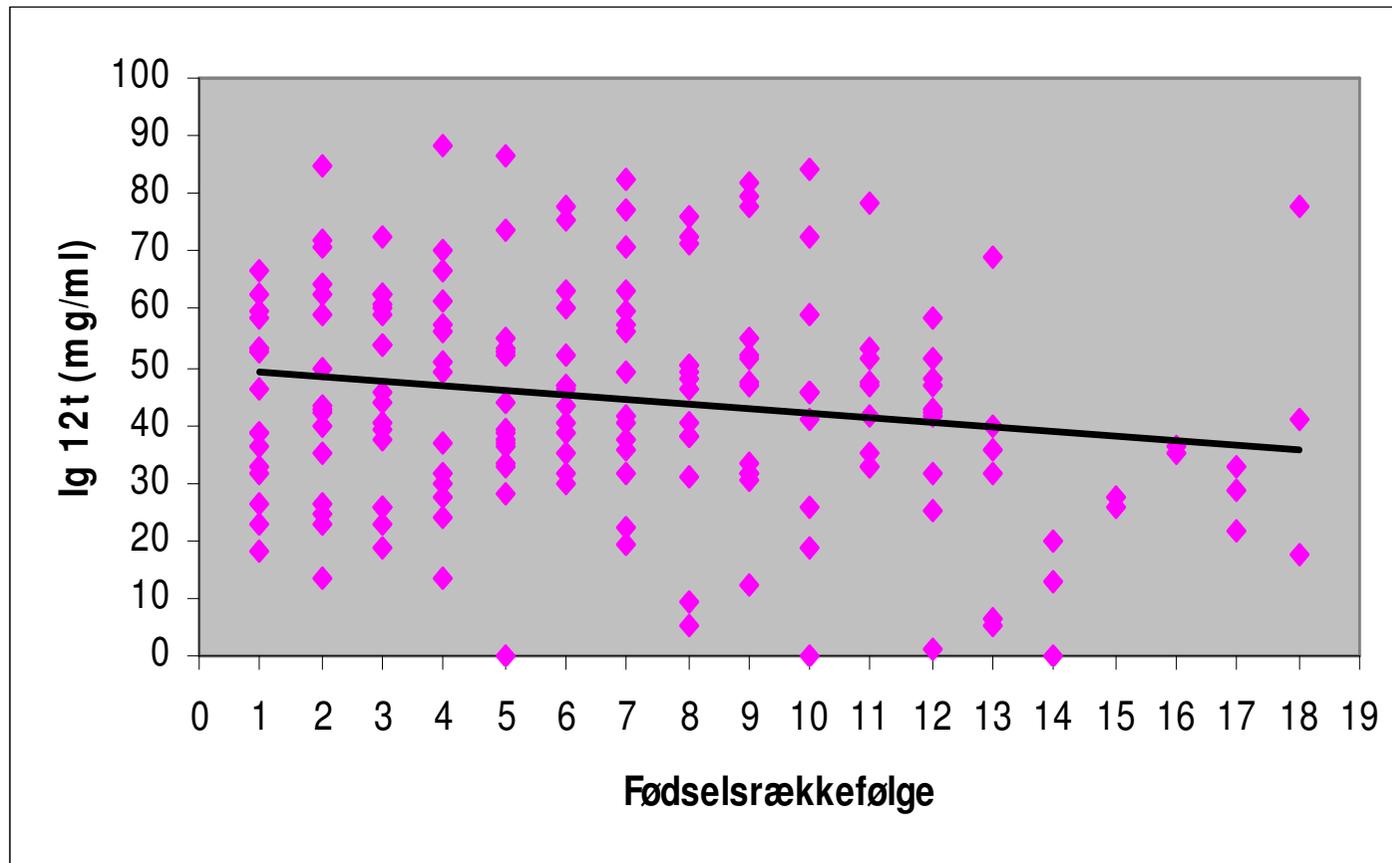
Første undersøgelse - speciale 2003

- Fødselsvægts betydning for optagelse af råmælk (Risum, 2003)

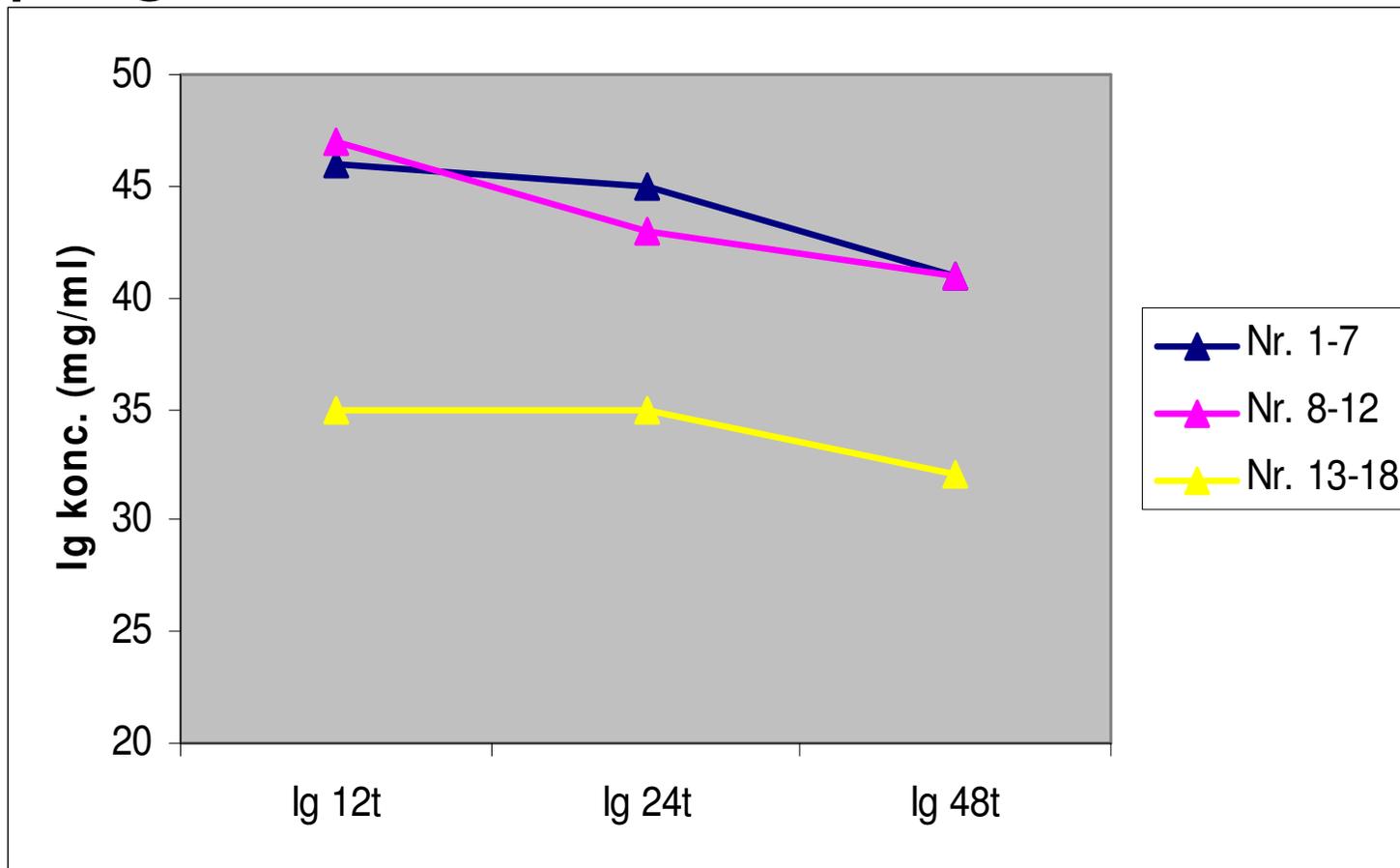
Første undersøgelse - speciale 2003

- Fødselsrækkefølgens betydning for optagelse af råmælk (Risum, 2003)

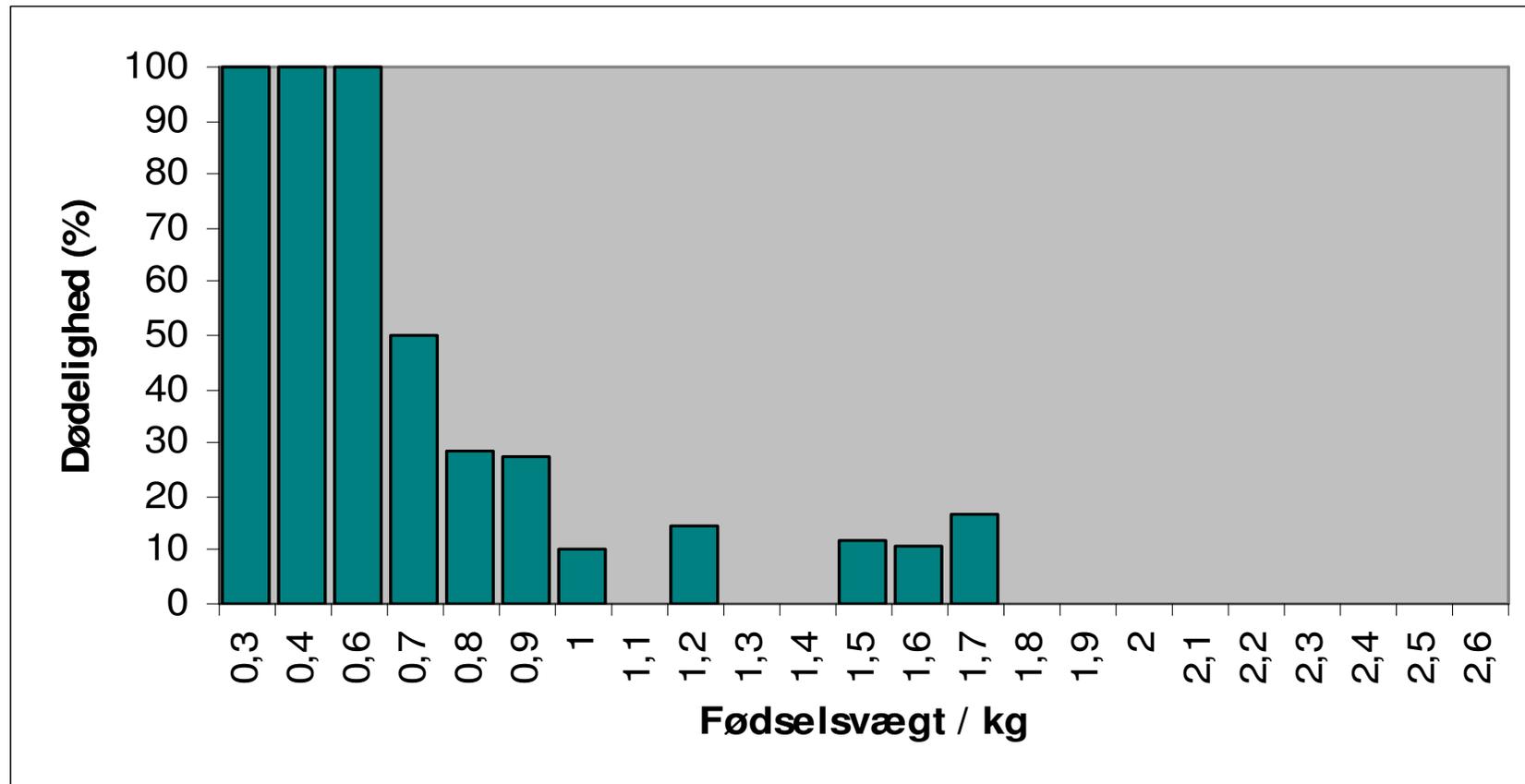
Første undersøgelse - speciale 2003

- Fødselsrækkefølgens betydning for optagelse af råmælk (Risum, 2003)

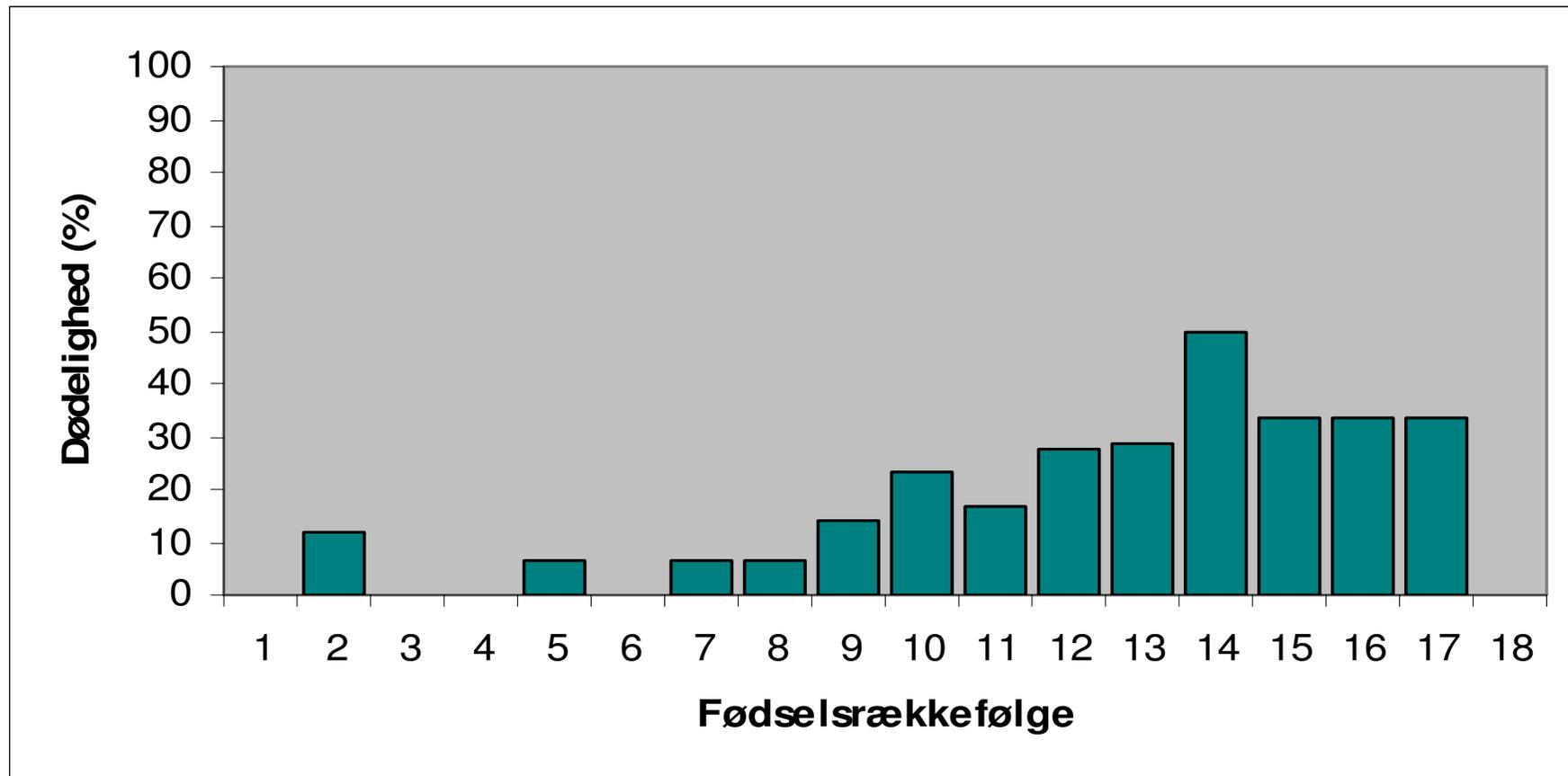
Første undersøgelse - speciale 2003

- Fødselsvægtens betydning for overlevelse
(Risum, 2003)

Første undersøgelse - speciale 2003

- Fødselsrækkefølgens betydning for overlevelse (Risum, 2003)

Første undersøgelse - speciale 2003

- Overlevelse, sammenfatning af første undersøgelse
  - 3% døde blandt grise med vægt over 1 kg ved fødsel og født som nr. 1-7 i kuldet
  - 8% døde blandt grise med vægt under 1 kg eller født senere end nr. 7 i kuldet
  - 75% døde blandt grise med vægt under 1 kg ved fødsel og født senere end nr. 7 i kuldet

Råmælksoptagelse hos pattegrise født i store kuld

- Indledning
- Baggrund
- Første undersøgelse - speciale 2003
- **Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009**
- Sammenfatning af resultater

Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009

- 33 søer faringsinduceret på dag 115-116
- 14 søer
  - 252 pattegrise
    - 247 grise indgik i undersøgelsen da 5 udgik pga. mgl. blodprøvesvar
- Kuldstørrelse 17-20 grise
- Funktionelle patter 14-16

Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009

- Vejning
- Alle grise min. 6 timer ved egen mor
- Ingen kuldudjævning / splitmalkning førend den sidstfødte gris var 6 timer gammel
- Æn blodprøve pr. gris
  - Når sidst fødte gris var 6 timer gammel

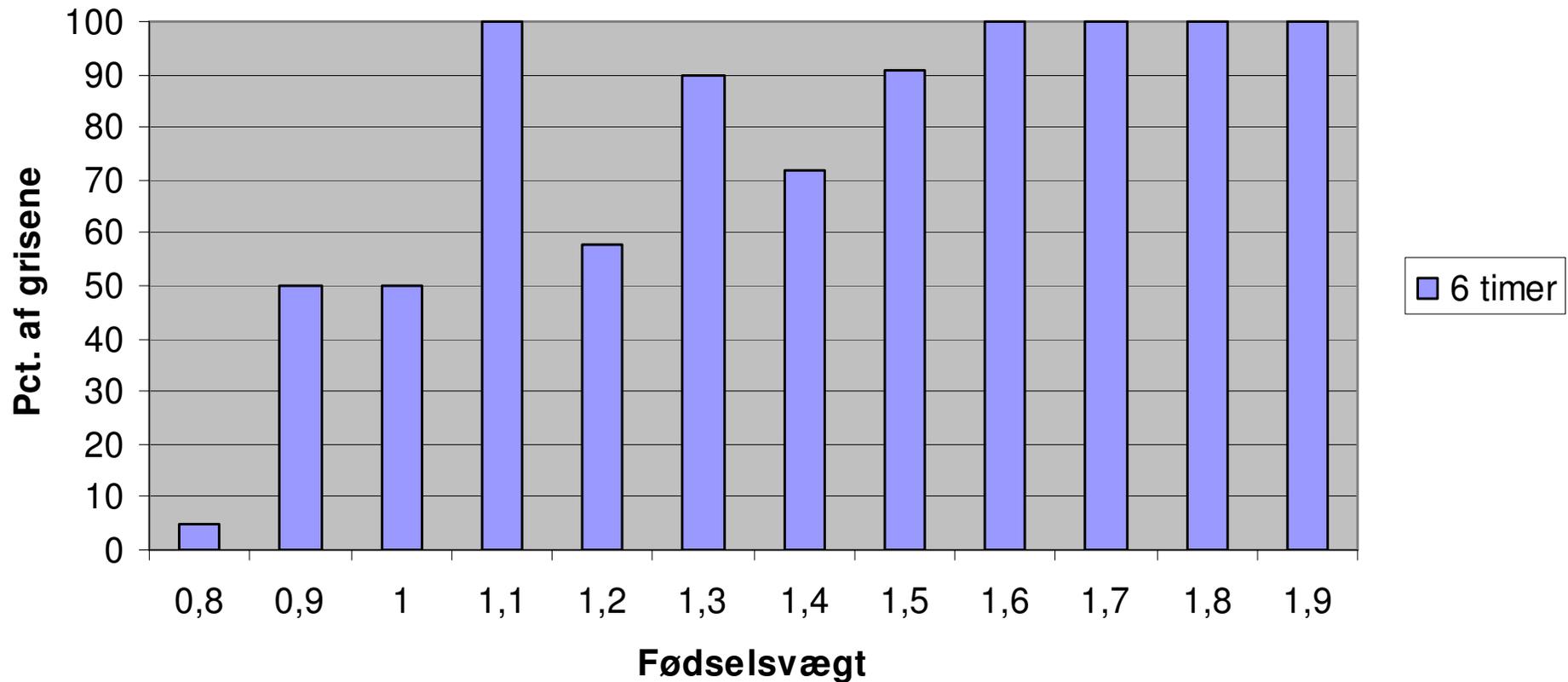
Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009

- Gns. Fødselsvægt: 1,33 kg (std. afv. 0,33)
  - 15% af grisene: < 1kg
  - 57% af grisene: 1-1,5 kg
  - 28% af grisene: >1,5 kg
- Gns. IgG: 22mg/ml (std. afv. 12 mg/ml)
- Dødelighed: 10%
  - 30% af grisene < 1 kg
  - 7,6% af grisene > 1 kg

Flyt kun de største grise

Procent af pattedrisene, der havde optaget råmælk nok ved 6 og 12 timer

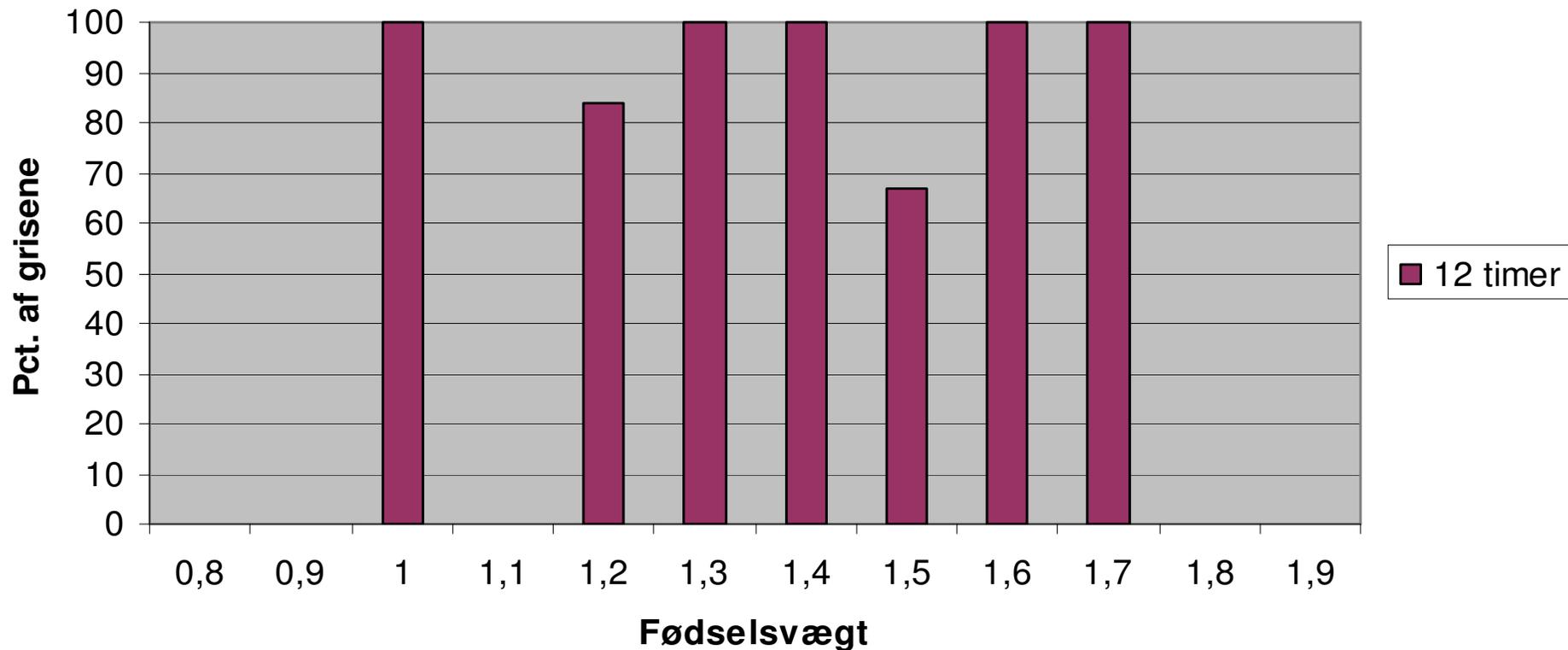
Ved 6 timer var 73 pct. over 10 g/liter.

De fleste grise kan flyttes

Procent af pattedrisene, der havde optaget råmælk nok ved 6 og 12 timer

Ved 12 timer var 93 pct. over 10 g/liter

Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009

- Fødselsvægts betydning for optagelse af råmælk
  - Blodprøve gruppe 1 (6-8 timer efter fødsel)
    - Fødselsvægt signifikant ($p < 0,0001$)
  - Blodprøve gruppe 2 (8-10 timer efter fødsel)
    - Fødselsvægt signifikant ($p < 0,0001$)
  - Blodprøve gruppe 3 (10-12 timer efter fødsel)
    - Ingen signifikans (43 observationer)

Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009

- Overlevelse

- 4 gange større risiko for at dø, hvis lav fødselsvægt
- Stort set uændret i forhold til fødselsrækkefølge

Råmælksoptagelse hos pattegrise født i store kuld

- Indledning
- Baggrund
- Første undersøgelse - speciale 2003
- Anden undersøgelse - Fagdyrlæge 2009
- **Sammenfatning af resultater**

Sammenfattende...

- Til trods for høj kuldstråelse, optager de fleste grise godt med råmælk
  - Soens betydning
- Koncentrer indsatsen om de små grise
- Flyttes grise efter 6 timer, skal der være fuldstændig styr på, hvilke grise man flytter
- Højt optag af råmælk giver bedre overlevelse
  - Immunglobuliner kontra næringsstoffer

Tak for opmærksomheden

